

ДЪРЖАВАТА БЕЗ ДЯЛОВЕ В ЧЕЗ И Е.ОН ДО СРЕДАТА НА ГОДИНАТА

21.02.2013г.

Васил Големански

Изпълнителен директор на БФБ-София АД

В. „МОНИТОР“

- Господин Големански, държавата продаде целия си 33-процентен дял от акциите в „ЕВН България“. Доволен ли сте от аукциона и как гледате на постигнатата цена?

- Финансовият резултат от сделката е повече от добър. Това е една добра сделка, реализирана през системите на Българската фондова борса (БФБ) поради няколко фактора. Първият е, че се постигна достатъчно добра цена въпреки влошената финансова конюнктура в цял свят. Резултатът значително надхвърля първоначалните разчети, които предвиждаха постъпления от над 73 млн. лева. Приходите за държавата от сделката достигнаха близо 95 млн. лева, което е с около 18-20% повече от заложената минимална цена за нея.

Но това са позитивите, ако гледаме на сделката само от приходната страна на нещата. Подготвихме всичко така, че да има възможност дребни, средни и всякакъв вид потенциални инвеститори да участват в нея. В крайна сметка всичко беше въпрос на цена. Беше направено всичко, за да се създадат предпоставки за участието на разнообразни инвеститори. Рекламирахме достатъчно самите дружества както в България, така и в големите финансови центрове. Направихме четири представяния на електроразпределителните дружества (ЕРП) във Виена, Цюрих, Лондон и Франкфурт. Тогава стана ясно, че от страна на чуждите инвеститори има достатъчен интерес към компании от енергийния сектор в България. В този сектор те виждат достатъчно голям обем, в който биха могли да инвестират. А основно това е нещото, което им липсва на нашия пазар. Става въпрос за ниските обеми, които водят до малка ликвидност.

- Изглежда обаче не се получи точно това, което се очакваше от сделката за „ЕВН България“, т.е. не се появиха много разнообразни инвеститори.

- В случая с EVN акциите бяха изкупени от мажоритарния собственик. Все пак бяха създадени предпоставки да участват различни по характер и възможности инвеститори, а решаващото беше цената. Слабо известен остана фактът, че още в първия ден на търговията, когато мажоритарният собственик изкупи акциите, стояха около 25 милиона неизпълнени поръчки. Това означава, че е имало достатъчно потенциални инвеститори, които са се опитвали да стигнат до сделка. Но

единственият решаващ фактор, цената, не е била достатъчна. Просто не са наддали на необходимата цена, за да се класират. Освен това много инвеститори изчакваха втория и третия ден на търговията, но нещата се случиха още през първия.

Наличието на голям интерес пък накара основния играч, EVN, да даде доста висока цена, за да успее да вземе дела си. Тези, които успяха да се класират с поръчки, също спечелиха. Например един от инвестиционните фондове за един ден реализира доста добра печалба. Доволни сме от това, защото се потвърди, че приватизацията през борсата е прозрачен и ефективен метод и дава добри резултати. А и може да се печели от нея.

- Кога ще започне процедурата за приватизация на държавните дялове на другите две ЕРП-та през борсата? Какви приходи очаквате да дойдат по тази линия?

- Трудно е да се ангажирам с конкретен срок, защото нещата в най-малка степен зависят от БФБ. Има други институции, които участват в подготовката на проспектите, на самите дружества и др. Имайки предвид графици на двете дружества, планове са до средата на 2012-а да приключи приватизацията им през борсата.

- Очакваше се приватизацията на ЧЕЗ и Е.ОН да тръгне през март. На какво се дължи това забавяне?

- Има леко закъснение, но факторите са обективни. Е.ОН си смени мажоритарния собственик. Този факт трябва да бъде отразен в проспекта, което де факто връща процеса леко назад. Освен това трябва да се отчетат финансовите резултати на дружествата към края на миналата година. Става въпрос за такива обективни фактори, които трябва да бъдат отразени в проспектите. Обемът на работа на тези дружества не е малък и подготовката на проспектите не е лека задача.

- А как върви издирването на стратегически инвеститор, който да купи мажоритарния дял на държавата от 50,05% в БФБ? Има ли проявен интерес от потенциални инвеститори? Ако има, кои са те?

- Би било добре, ако този процес приключи до края на годината. Това е важен фактор за пазара, тъй като се възлагат много надежди на един такъв бъдещ инвеститор. Те са свързани с развитието на пазара, привличане на ликвидност, облекчаване достъпа на чужди инвеститори и инвестиционни посредници и др. Затова са и надеждите този процес да приключи до края на годината.

Министерството на финансите е мажоритарният собственик на БФБ и е изцяло в неговите прерогативи да определи кога и как ще се реализира приватизацията на тези дялове.

Надявам се, че ще има интерес от страна на инвеститорите. Всъщност действителният интерес ще проличи, когато стартира официалната процедура.

- Миналата година обяснихте, че след анализ на 1000 български фирми сте се спрели на 20, чиито акции биха се радвали на голям интерес. Водите ли преговори с тях за листване на борсата? Колко нови компании могат да направят това през 2012 г.?

- Водихме разговори с тези 20 компании, но намеренията им са различни. Оформиха се две основни групи. Едната въобще няма интерес към листване на борсата, но другата има. Това са, може би, половината от тези 20 компании. Мениджърите им посочиха, че разглеждат такава възможност, но се въздържат от предприемане на действия заради кризата. Всеки от тях обясни, че предпочита да изчака година или две, за да види как ще се развиват нещата, и тогава ще се задейства. Надявам се тези дружества да се листват на борсата.

- Изглежда обаче това няма да стане през 2012 г.?

- Ролята на борсата е да представи пред потенциалните емитенти ползите от привличане на капитал през регулиран пазар. Оттам нататък инвестиционните компании съвместно с емитентите следва да преценят дали, кога и при какви условия компаниите да се обърнат към инвеститорите. Разбирате, че тези решения са извън компетенциите на БФБ. Въпреки това ние сме подали ръка на всички борсови членове – инвестиционни посредници и банки за институционална подкрепа при привличане на емитенти на пазара.

В допълнение считаме добър потенциал за пазара листването на още енергийни компании с държавно участие, например БЕХ. Примерът с EVN е показателен, че държавата може да излиза успешно от собственост чрез приватизация през БФБ по един прозрачен и ефективен начин.

- Докъде стигна процесът по изграждане на връзка между депозитарите у нас и в Румъния, така че да има възможност за двойно листване на наши компании на двете борси? Какъв е интересът към това от българските фирми?

- Има български компании, които проявяват интерес, затова се изгражда и тази връзка. Когато говорим за двойно листване, един от основните играчи е Централният депозитар. Трябва да бъде създадена връзка между клиринговите и депозитарни институции от гледна точка на осъществяването на нормална търговия. С колегите от Централния депозитар работим активно и сме на финалната права за осигуряването на тази връзка. Нещата съвсем скоро ще се финализират, което означава, че български компании ще могат да бъдат листвани в Румъния и обратното. Технически връзката е изградена и трябва да приключат само някои юридически формалности.

Водим разговори и с други борси за изграждане на връзки между депозитарите, но те още са на прекалено ранен етап.

- Работите по общ индекс с Букурещката фондова борса? Кога той ще е факт?

- Предстои да бъде направен. Сключихме меморандум с Букурещката фондова борса, който предвижда да бъде създаден такъв индекс. Засега обаче е рано да се каже кога ще е факт, тъй като нещата не зависят изцяло от нас.

- Кога ще бъдат отделени слаболиквидните компании на отделен пазар? Каква е целта на това? За колко фирми става въпрос и по какви критерии ще бъдат отделени?

- От 1 март влиза в сила новата сегментация на пазарите на БФБ. Вече имаме одобрение от Комисията за финансов надзор. Смисълът е, че голяма част от

дружествата, които са неликвидни, ще отидат на страничен пазар и няма да се смесват с останалите компании. Става въпрос за над 200 такива фирми. Основните критерии, по които ще бъдат отделени, са ликвидност, брой сключени сделки и търгувани обеми.

Сегментът със слаболиквидните компании ще бъде поместен в отделен сайт. Като търговия няма да има разлика, а също и в платформите на брокерите. Чисто маркетингово нещата ще бъдат изведени на отделен сегмент. Целта е така да се подобри имиджа на борсата. Към днешна дата капитализацията на БФБ е около 13 млрд. лева. Като я разделите на 360 компании, се получава доста малка средна капитализация. Пренебрегва се обаче фактът, че 90% от тази капитализация се формира от над 100 ликвидни компании. Такъв фактор обаче прави впечатление на инвеститорите.

В допълнение, с цел повишаване на интереса към пазара, ще удължим търговската сесия на БФБ. В момента тя е до 13.45 часа и ще бъде удължена до 17.00 часа от 2 юли. Така ще се застъпим с пазари, които са доста на запад от нас като Лондон и САЩ. Времето застъпване на тези пазари ще даде възможност и за разработване на структурни продукти. Това ще бъде едно хармонизиране с европейските времетраения на търговската сесия.

